
Protokoll

Regionalt utvecklingsutskott

28 oktober 2019

Plats och tid	Öland, Rådhuset Visborg, 28 oktober 2019, klockan 13.00–17.00
Närvarande	Beslutande Eva Nypelius (C), ordförande Meit Fohlin (S), 2:e vice ordförande Stefan Nypelius (C) Adam Lagerstedt (L) Andreas Unger (M), tjug ersättare Filip Reinhag (S) Thomas Gustafson (V), tjug ersättare
Övriga	Anette Jansson, strateg, RSF, § 49, Anna Wejde, enhetschef, RSF, §§ 40-45, Lisa Tunegård, nämndsekreterare, RSF, Malena Bendelin, strateg, RSF, §§ 38-39, Marica Gardell, tf regiondirektör, RSF, Nils Erik Selin, enhetschef, RSF, §§ 38-39, § 48, Roland Engkvist, samordnare, RSF, § 48, Stefan Persson, utvecklingsdirektör, RSF, Elene Negussie, strateg, RSF, § 44, Ludvig Svedjer, projektledare, RSF, §§ 40-41
Utsedd att justera	Filip Reinhag
Justeringens plats och tid	Rådhuset Visborg 5 november 2019
Paragrafer	§ 38-49
Omedelbart justerade	
Underskrifter Sekreterare Lisa Tunegård Ordförande Eva Nypelius Justerande Filip Reinhag

Register

REGU § 38	Skogens Mångbruk - Ansökan om medel för regionala tillväxtåtgärder	5
REGU § 39	Medel ur byggbonusen för satsningar på ökad befolkning i arbetsför ålder	6
REGU § 40	Bo, leva och verka på Gotland	7
REGU § 41	Strategi för ett långsiktigt hållbart serviceutbud 2019-2030 - koncept för servicepunkter	9
REGU § 42	Kapitalisering av Gotlands Filmfond AB 2020	11
REGU § 43	Information. Förstudie kring offentligt riskkapital på Gotland	12
REGU § 44	Information. Ny tidplan för världsarvsstrategin	14
REGU § 45	Information. Energipilot Gotland och Energicentrum	15
REGU § 46	Information. Partneravtal – överenskommelse om partnerskap mellan Region Gotland och Gotlands Förenade Besöksnäring avseende implementering av regional besöksnäringstrategi	16
REGU § 47	Information - Lokala utvecklingsplaner	18
REGU § 48	Information. Internationell strategi	19
REGU § 49	Framtagande av ny RUS. Information om ny rapport Nuläge och utmaningar	20

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Regionalt utvecklingsutskott
Sammanträdesdag	2019-10-28
Datum då anslaget sätts upp	2019-11-06
Anslaget får tas ned tidigast	2019-11-27
Förvaringsplats för protokollet	Regionstyrelseförvaltningen

Underskrift

.....
Rosita Siggelin

REGU § 38 Skogens Mångbruk - Ansökan om medel för regionala tillväxtåtgärder

RS 2019/896

REGUs förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att bevilja finansiellt stöd till projektet Skogens mångbruk (projektägare Lantbrukarnas ekonomi AB) med 9,30 procent av faktiska kostnader, sammanlagt högst 856 500 kronor ur anslag 1:1, medel för regionala tillväxtåtgärder, varav 230 000 kronor ur 2020 års anslag, 310 000 kronor ut 2021 års anslag och 316 500 kronor ur 2022 års anslag.
- Beslut avser perioden 2020-01-01--2022-12-31. Skriftlig slutrapport med utfall av indikatorer ska ha inkommit senast 2023-01-31.

Att identifiera och aktivt arbeta med området skogens mångbruk blir ett sätt att ta vidare arbetet med Gotlands regionala skogsstrategi (färdig 2020). Satsningen binder ihop Gotland och Småland, två skogsrika områden med möjlighet att inspirera varandra kring utveckling och organisering inom olika delar av branschområdet mångbruk (småskalig träförädling, turism, jakt & fiske samt produktion av mat och måltider).

Mångbruk bidrar med lösningar på flera av samhällets hållbarhetsutmaningar inom miljö, ekonomi och sociala förhållanden. Små mångbruksföretag med skogen som bas behöver tillgång till stöd och strukturer för långsiktig utveckling och tillväxt.

Projektet ska bidra till det övergripande målet att öka möjligheterna att bo och leva och verka på landsbygden för både kvinnor och män. Gotland har många skogsägare (ca 90% av skogsmarken är privatägd av ca 4200 skogsägare) och bra förutsättningar för att utveckla produkter och tjänster inom mångbruk.

Projektet riktar sig till befintliga mångbrukare inom träförädling, jakt & fiske, turism och skogens mat. Vid projektets slut finns det ett branschnätverk med cirka 100 mångbruksföretag med skogen som bas i Småland och på Gotland som ansvarar för en långsiktig utveckling inom organisering, kompetensutveckling och innovation.

Sveriges nationella skogsprogram lyfter fram mångbruk som ett område att satsa på, vilket också är ett identifierat område i arbetet med den regionala skogsstrategin.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 39 Medel ur byggbonusen för satsningar på ökad befolkning i arbetsför ålder

RS 2019/1160

REGUs förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att medel ur regionstyrelsens eget kapital, den så kallade byggbonusen för 2018, anslås för 2020-2022 med 1 490 tkr per år för satsningar på ökad befolkning i arbetsför ålder.

Regionstyrelseförvaltningen begär medel från regionstyrelsens egna kapital, statliga bidraget för ökat bostadsbyggande, för att finansiera projekt kopplade till regional utveckling och fysisk planering. Projekten är ny översiktsplan för Gotland, Koncept för servicepunkter samt projekt Bo, leva och verka på Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att åtgärder som projekten med servicepunkter och drivkrafter för ökad befolkning är i enlighet med Boverkets kriterier för byggbonusen och för att verkställa dessa bör regionstyrelseförvaltningen tilldelas medel från regionstyrelsens egna kapital, byggbonusen. Kriterierna för att få del av statsbidraget för ökat bostadsbyggande kräver en aktualiseringsförklarad översiktsplan alternativt en plan för hur översiktsplanen ska uppdateras. Just nu påbörjas arbetet med en ny översiktsplan för Gotland.

Medlen för byggbonusen kommer bidra till måluppfyllelse för mål 4 ”Ökad befolkning i arbetsför ålder” i styrkort 2020-2023.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Wejde, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Beslutsunderlag

RS 2019/1161 Strategi för ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030 – koncept för servicepunkter, RS 2019/1159 Bo leva och verka på Gotland.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 40 Bo, leva och verka på Gotland

RS 2019/1159

REGUs förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner genomförande av projektet Bo, leva och verka på Gotland.

Projektets övergripande mål är att öka antal boende på Gotland i arbetsför ålder. Detta genom att ta ett samlat grepp kring hur vi blir fler som bor, verkar och lever på Gotland i arbetsför ålder:

Kunskap om vilka faktorer som påverkar människors val av Gotland som plats att bo, leva och verka på.

En övergripande plan som bygger på insikter, och initiering av aktiviteter som ska leda till ökat antal boende.

Ökat samarbete mellan olika intressenter på Gotland för att öka antalet boende i arbetsför ålder.

Projektet planeras löpa över tre år: 2020-2022.

Redan när de strategiska målen formulerades i Vision Gotland 2025, prioriterades behovet av att öka antalet människor som bor och verkar på Gotland. Målet sattes till att vi ska vara 65 000 fastboende (som är skrivna här) år 2025. Gotland har en nettotillväxt de senaste åren. 2015-2018 har befolkningen ökat med 1858 personer. Under 2018 ökade hela Gotland med 654 personer, men ökat fokus behövs på områdena:

DEMOGRAFI: Den demografiska utmaningen där vi enligt prognos blir allt färre i arbetsför ålder och allt fler äldre och barn enligt SCBs prognos.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING: Signaler från näringslivet (vid bl a 100 företagsbesök på 100 dagar som genomfördes under våren 2019) att de saknar kompetens – arbetskraft.

REGION GOTLAND: Region Gotland, i kapacitet av öns största arbetsgivare, har stora utmaningar framåt med kompetensförsörjning.

ATTRAKTIVITET: Det råder osäkerhet vad som är de främsta faktorerna till att människor VILL eller INTE VILL flytta hit eller stanna.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 40 *forts*

RS 2019/1159

Projektet är centralt i genomförandet av två aktiviteter i verksamhetsplanen för 2020-2023. Dels att identifiera drivkrafter som ger en positiv befolkningsutveckling och föreslå konkreta insatser, och dels samla kunskap och underlag för att utveckla platsvarumärket och marknadsföringen med fokus på Leva, bo och verka på Gotland.

Detta är ett samlingsprojekt med bred samverkan, såväl internt på Region Gotland som externt med relevanta aktörer.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ludvig Svedjer, projektledare, regionstyrelseförvaltningen.

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 41 Strategi för ett långsiktigt hållbart service- utbud 2019-2030 - koncept för service- punkter

RS 2019/1161

REGUs förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner att projektet med ett koncept för servicepunkter genomförs.

Region Gotland delar med övriga kommuner och regioner i Sverige de ekonomiska utmaningar som den offentliga servicen står inför. Region Gotlands förutsättningar för att hantera dessa utmaningar ser dock något annorlunda ut i jämförelse med andra kommuner och regioner. Främst med anledning av Gotlands ö-läge utan fast landförbindelse. För att säkra ett långsiktigt hållbart serviceutbud har Region Gotland tagit fram en strategi som syftar till att konstatera en strategisk inriktning för hur Region Gotlands servicestruktur ska utvecklas geografiskt.

Den 24:e september 2018 fastställdes Region Gotlands nya servicestrategi ”Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030” av regionfullmäktige (RS 2012/439). Regionstyrelsen fick då i uppdrag att ta fram ett förslag till koncept gällande servicepunkter för att realisera servicestrategin (se beslutshandling daterad 2019-10-10 i ärende 2019/1161, RF § 122).

Servicepunkter har upprättats i andra regioner/kommuner i Sverige och det finns inspiration och lärdomar att ta del av som kan ligga till grund för det här projektet. Ordet servicepunkt har ingen allmängiltig definition utöver att det är en funktion som samlar viss service. Det kan handla om både offentlig- och/eller kommersiell service. I vissa fall är en servicepunkt något som finns i den lokala dagvarubutiken, i andra fall handlar det mer om ett slags medborgarkontor. Vad servicepunkterna på Gotland ska innehålla bör styras av de lokala förutsättningarna och behoven.

En servicepunkt skulle till exempel kunna bestå följande verksamheter: bibliotek, digital servicestation, trygghetspunkt, turistinformation, annan medborgarservice.

En servicepunkt skulle också med fördel kunna innefatta vissa typer av kommersiell service, som dock inte sker i Region Gotlands regi. En utvecklad samverkan med idéburen sektor kan också vara en möjlighet. Biblioteken kan med fördel utgöra en grund för ett utvecklingsarbete med att inrätta servicepunkter.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 41 *forts*

RS 2019/1161

Regionstyrelseförvaltningen anser att ett koncept för servicepunkter bör tas fram för att öka attraktionskraften över hela ön genom att den service som finns närmast invånarna utvecklas och stärks. Servicepunkten kan innefatta redan befintliga funktioner som effektiviseras och optimeras för att tillgodose framtidens behov.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ludvig Svedjer, projektledare, regionstyrelseförvaltningen.

Beslutsunderlag

Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030 (RS 2012/439)

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 42 Kapitalisering av Gotlands Filmfond AB 2020

RS 2019/1151

REGUs förslag till regionstyrelsen

- Gotlands Filmfond AB beviljas finansiellt stöd till kapitalisering för filminvestering med 1 500 000 kronor för 2020 ur anslag 1:1, regionala tillväxtåtgärder, dock max 50% av stödberättigande kostnader samt 1 500 000 för 2020 ur näringslivsanslaget.

Gotlands Filmfonden AB:s (filmfonden) uppdrag är att stärka varumärket Gotland som en kulturproducerande plats att bo, leva och verka på. Dess affärsidé är att stärka förutsättningarna för att filmproduktion på Gotland ska komma till stånd, genom att vara en viktig part i finansiering, tillgängliggörande och möjliggörande.

Filmfonden ska fungera som en part i ett film- och kulturkluster Fårösund, för att stärka den kontext i vilken filmproduktion på Gotland sker.

Filmfondens värdegrund består i en strävan efter ekonomiskt hållbara affärer och en sund ekonomisk förvaltning. Bolaget ska i sin verksamhet sträva efter bredd, innovativitet och kvalitet.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att den föreslagna kapitaliseringen är nödvändig för att möjliggöra fortsatt investeringsverksamhet för Gotlands Filmfond AB. En kapitalisering ligger också i linje med den nya filmstrategin.

Skickas till

RSF – Hållbar Tillväxt
Gotlands Filmfond AB

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 43 Information. Förstudie kring offentligt riskkapital på Gotland

RS 2019/1162

REGUs beslut

- Regionalt utvecklingsutskott tar emot informationen.

Förstudiens rapport föreslår etablering av en gemensam fond med finansiering från näringslivet och det offentliga med fokus på såddfinansiering för tillväxtfokuserade bolag i en uppstartsfas. Vidare föreslås att fonden kopplas till befintliga innovations- och inkubatormiljöer där det säkerställs att finansiering kombineras med ett strukturerat affärsutvecklingsstöd. Fonden föreslås finansierad till 50% med medel ur anslag 1:1, regionala tillväxtmedel och resterande 50% av näringslivet, totalt 10 miljoner kronor.

Riskkapitalmarknaden på Gotland är begränsad och aktiviteten hos befintliga aktörer är relativt låg. Samtidigt har Gotland en något mindre andel företag med 10 eller fler anställda jämfört med genomsnittet i landet. Tillgång till kapital och kompetens lyfts ofta som hinder för tillväxt av företag inom regionen.

Både i intervjuer och i dokumentstudier framkommer det att företagens kapitalbehov är större än utbudet av kapital, vilket ofta benämns kapitalförsörjningsgap.

Regioner med utvecklade kapitalförsörjningsstrukturer ser ett ökat inflöde av nya affärsidéer och startups till sina inkubatorer och innovationsmiljöer. Väl fungerande strukturer för tillgång till riskkapital och kompetens inom affärsutveckling för uppstarts- och tillväxtbolag i ett tidigt skede är en grundförutsättning för att det skapas och utvecklas fler bärkraftiga företag på Gotland.

Etablering av en fond med fokus på tillväxtfokuserade bolag i tidigt skede minskar ovan beskrivna kapitalförsörjningsgap och stärker även befintliga finansiella aktörers riskbenägenhet som medfinansiärer, vilket leder till totalt sett mer tillgängligt riskkapital på den Gotländska marknaden.

En fond med näringslivet som medfinansiär stärker inte bara tillgången till riskkapital, det stärker även engagemanget och kunskapsöverföringen i regionens innovationsmiljöer.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att rapporten väl belyser möjligheterna att överbrygga ett tillväxthämmande kapitalförsörjningsgap som finns mellan tillväxtbolag i tidigt skede och existerande finansiärer på Gotland. Rapporten pekar även på den viktiga kunskapsöverföringen som kommer både inkubatorverksamheten och tillväxtbolagen till godo med näringslivet som aktiva medfinansiärer i en riskkapitalfond.

forts

12 (20)

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 43 *forts*

RS 2019/1162

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefan Persson, utvecklingsdirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Beslutsunderlag

Rapporten: Förstudie kring offentligt riskkapital på Gotland.

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 44 Information. Ny tidplan för världsarvsstrategin

RS 2018/1111

REGUs förslag till regionstyrelsen

- Föreslagen tidsplan godkänns.

En ny strategi och handlingsplan för världsarvsstrategin är under framtagande och i behov av en ny tidsplan. Anledning till ny tidsplan är bland annat behovet av en remissprocess och att det är ett resursintensivt projekt med många aktörer.

Förslaget är att strategin presenteras till regionfullmäktiges sammanträde i juni 2020.

Ärendets behandling under mötet

Informationsärendet föredras av Elene Negussie, regionstyrelseförvaltningen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**REGU § 45 Information. Energipilot Gotland och Energi-
centrum**

RS 2019/472

REGUs beslut

- Regionalt utvecklingsutskott tar emot informationen.

Information ges om Energicentrum Gotland, bland annat om färdplan, ekonomi och vägen framåt.

Ärendets behandling under mötet

Informationsärendet föredras av Anna Wejde, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 46 *forts*

RS 2019/761

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att partnerskapet mellan Region Gotland och GFB för styrning och ledning av implementeringsarbetet är en förutsättning för att i strategiskt samförstånd driva besöksnärlingsfrågor mot gemensamma mål och på så sätt nå en långsiktig utveckling inom området.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefan Persson, utvecklingsdirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 47 Information - Lokala utvecklingsplaner**REGUs beslut**

- Regionalt utvecklingsutskott tar emot informationen.

Information ges om den kommande processen med att ta fram lokala utvecklingsplaner.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 48 Information. Internationell strategi**REGUs beslut**

- Regionalt utvecklingsutskott tar emot informationen.

Information ges om Region Gotlands arbete med strategier för det internationella arbetet. Rapporter ges även om företagna resor, inbjudningar, samverkansprojekt m.m.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Roland Engkvist, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

REGU § 49 **Framtagande av ny RUS. Information om ny rapport Nuläge och utmaningar**

RS 2018/1237

REGUs beslut

- Regionalt utvecklingsutskott tar emot informationen.

Information ges om framtagande av ny RUS, regional utvecklingsstrategi. Bland annat informeras utskottet om tidsplanen, kopplingen till andra planer och program samt om rapporten "Nuläge och utmaningar".

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anette Jansson, projektledare och Stefan Persson, utvecklingsdirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande